

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

DAVUL DERİSİ PANO

ANKARA, 2009

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	3
GİRİŞ	4
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	5
1. DAVUL DERİSİ PANO YAPIMI	5
1.1. Davul Derisinin Islatılması	5
1.2. Davul Derisi Üzüm Yapımı	6
1.2.1. Üzüm Yapımında Dikkat Edilecek Noktalar	6
1.3. Yaprak Kalıbı Hazırlama	6
1.3.1. Yaprak Kalıbı Çıkarmada Kesmede Kullanılan Araç Gereçler	6
1.3.2. Yaprak Kalıbı Çıkarma	6
1.3.3. Kalıbı Deriye Uygulama	7
UYGULAMA FAALİYETİ	8
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	13
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	14
2. BOYA HAZIRLAMA	14
2.1. Yaprakları Boyama	15
2.2. Üzümleri Boyama	15
2.2.1. Üzümleri Boyarken İzlenecek İşlem Basamakları	15
2.3. Yeşil Yaprakları Cendere Yapma	16
2.3.1. Cendere Yaparken Uygulanacak İşlem Basamakları	16
2.4. Yaprakların Dallanması	16
2.4.1. Yaprak Dallamada İşlem Basamakları	16
UYGULAMA FAALİYETİ	18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	24
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	25
3. PANONUN ALT ZEMİNİNİ HAZIRLAMA	25
3.1. Kullanılan Araç ve Gereçler	25
UYGULAMA FAALİYETİ	26
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	30
MODÜL DEĞERLENDİRME	31
CEVAP ANAHTARLARI	32
KAYNAKÇA	34

AÇIKLAMALAR

MODÜL KODU	215ESB525
ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/MESLEK	Dekoratif El Sanatları
MODÜLÜN ADI	Davul Derisi Pano
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül, deri üzüm bağlama, yaprak hazırlama, pano alt zeminini hazırlama, üzüm tanzimini yaparak kullanıma hazır hâle getirmeyi anlatan bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Davul Derisi Takı Yapımı modülü ve Davul Derisi Çiçek Yapımı modülünü almış olmak ön koşuldur.
YETERLİK	Davul derisinden üzümlü pano yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam ve araç gereç sağlandığında tekniğe uygun davul derisi pano çalışabileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Davul derisinin ıslatma özelliğini öğrenerek yeşil yaprak ve üzüm yapımını öğreneceksiniz. 2. Davul derisi boya hazırlama ve boyama tekniğini öğreneceksiniz. 3. Kaplama tahtası, mukavva ve elyaf kullanarak pano alt zeminini ve tanzimini öğreneceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Aydınlık, temiz atölye ortamı Donanım: Deri, boncuk, naylon ip, boya, kâse, küvet, makas, mukavva, çuval, silikon tabancası, silikon, yapıştırıcı, deri ip, anten teli, krepon kâğıdı
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra verilen ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgileri ölçerek, kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İlk çağlardan günümüze kadar insanlar, süslenmeyi ve süslemeyi çok sevmiştir. Çeşitli kabuk ve bitkilerle kendini süsleyen insanlar, barındığı yerleri de güzelleştirmek istemişlerdir.

Günümüzde iç mekân süslemesinin önemi giderek artmaktadır. Bu süslemede geleneksel el sanatlarının yeri ve önemi ayrıdır. İnsanlar, duvarlarını kendi el emeği ile yaptıkları panolarla süsleyerek, içinde yaşadıkları mekâna kendilerine has bir hava vermişlerdir.

Bu modül ile daha önce öğrendiğiniz teknikleri ve hayal gücünüzü de kullanarak farklı formlarda kendinize özel davul derisi pano yapmayı öğreneceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, aydınlık temiz bir ortamda davul derisinden duvarlarınızı süslemek için çok özel panolar hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde bulunan davul derilerini araştırınız.
- Davul derisi ile birleştirebileceğiniz gereçleri araştırınız (çeşitli ipler, kumaşlar, bitkiler, boncuklar vb.).
- Davul Derisi Takı modülünü inceleyiniz.
- Topladığınız bilgi ve örnekleri doküman hâline getiriniz.
- Hazırladığınız raporu ve çalışmalarını sınıfta arkadaşlarınızla tartışınız.

1. DAVUL DERİSİ PANO YAPIMI

Çeşitli teknik ve süslemeler kullanılarak yapılan panolarla bulunduğumuz yeri güzelleştirebiliriz.

1.1. Davul Derisinin Islatılması

Davul derisi kuru iken şekil verilemez; tabaka hâlinde serttir. Şekil vermek için yumuşatılır. Davul derisinin tamamı ıslatılıp, ihtiyaç fazlası kısmı tekrar kurutulduğu zaman bağlama tekniği dışındaki diğer tekniklerde iyi sonuç vermez. Bu nedenle kullanacağımız kadar davul derisi ıslatılmalıdır (Resim 1.1. ve Resim 1.2).

Resim 1.1

Resim 1.2

Deriyi ıslatmak için gerekli miktarı kesilerek küvet içindeki soğuk suya bastırılır. Derinin ince ya da kalınlığına göre yumuşama süresi değişir. Yumuşaklığa elle kontrol edilerek karar verilir. Islatılan deri yıpratılmadan fazla suları iki el arasında sıkılarak alınır. Derinin yumuşama süresi yaklaşık 10 – 20 dakikadır. Yumuşayan deri kumaşa benzer ve istenilen şekil rahatlıkla verilebilir.

1.2. Davul Derisi Üzüm Yapımı

Islatılmış deri, plastik boncuk, krem rengi naylon ip veya dantel ipi, makas vb. malzemeler kullanarak davul derisinden üzüm çalışılır.

1.2.1. Üzüm Yapımında Dikkat Edilecek Noktalar

- Bağlama işlemine derinin kenarından başlayınız.
- Boncuğu deriye, deriyi kırıştırmadan sık sık yerleştiriniz.
- Boncuklar arasında büyük deri boşluklar kalmamasına özen gösteriniz.
- Bağlama sırasında iplerin görünmemesine özen gösteriniz.
- Aynı noktada ipi fazla sararak kalınlık yapmayınız.
- Boncukları yerleştirirken salkım şeklini vererek bağlayınız.

1.3. Yaprak Kalıbı Hazırlama

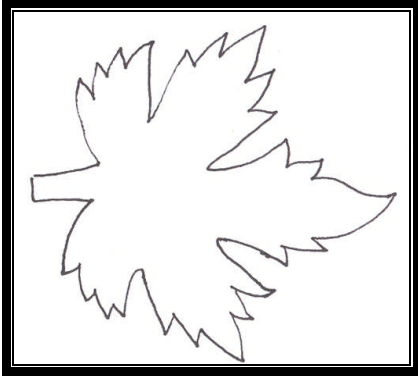
Yeşil yaprak hazırlamak için deri seçimi önemlidir. Deriniz ince, temiz ve açık renk olmalıdır.

1.3.1. Yaprak Kalıbı Çıkarmada Kesmede Kullanılan Araç Gereçler

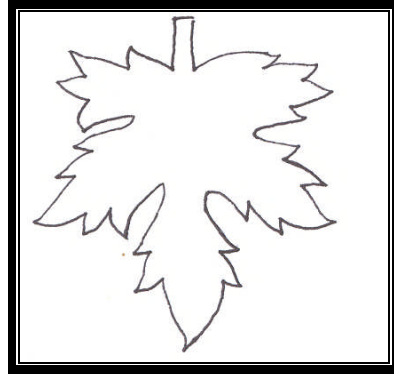
- Parşömen kâğıdı
- Bristol karton veya davetiye kartonu
- Davul derisi
- Yapıştırıcı
- Sert uçlu kalem
- Düz uçlu nakış makası

1.3.2. Yaprak Kalıbı Çıkarma

Kalıbı parşömen kâğıdına çiziniz. Kalıbı çizerken kaydırmamaya özen gösteriniz. Çizdiğiniz kalıbı Bristol kartonuna yapıştırarak çizginin üzerinden nakış makası ile keserek oynunuz (Şekil 1.1 ve Şekil 1.2).

Şekil 1.1: Büyük boy yeşil yaprak

Şekil 1.2: Küçük boy yeşil yaprak

1.3.3. Kalıbı Deriye Uygulama

Yeşil yaprak hazırlamak için deri seçimi önemlidir. Deri ince, temiz, açık renk olmalıdır.

- Davul derisinin arkasını temizleyiniz.
- Yaprak kalıbınızı kontrol ediniz.
- Derinin arka yüzüne kalıbı yerleştirerek kalemi bastırmadan çiziniz.
- Kalem izinin üzerinden nakış makası ile ince ayrıntılara girerek kesiniz.
- Kalan kalem izlerini silgi ile silerek temizleyiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ-1

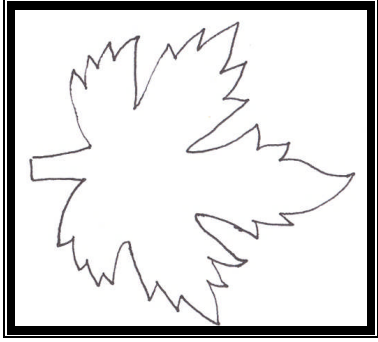
Aşağıdaki davul derisi üzüm çalışmasını yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Amacınıza uygun davul derisi seçimini yapınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İnce ve temiz deri seçiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Davul derisinin ters yüzeyini kuru iken sıfır numara zımpara kâğıdı ile zımparalayıp temizleyiniz (Resim 1.3).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışma ortamını hazırlayınız. ➤ Temizleme sırasında detaya önem veriniz. <div data-bbox="897 799 1127 975" data-label="Image"></div> <p>Resim 1.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Soğuk su dolu küvete temizlenen deriyi batırarak yumuşamasını sağlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bağlama yumuşaklığına geldiğinde deriyi sudan alınız. ➤ Çalışma sırasında atölye önlüğü giyiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Deriyi sıkarak masa üzerine alınız (Resim 1.4).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Deriyi avuç içine alınız. ➤ Avuç içinde dikey tutup yukardan aşağı doğru sıkarak derinin suyunu akıtınız. ➤ Deriyi yıpratmayınız. <div data-bbox="860 1425 1169 1645" data-label="Image"></div> <p>Resim 1.4</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gerekli araç ve gereçleri hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İçi su dolu küvet, temizlenmiş deri, makas, ip, boncuk hazırlayabilirsiniz.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Deriyi tekrar ıslatınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Derinin yumuşaklığını kontrol ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Boncuğu derinin kenarına yerleştirerek boncuk görünmeyecek şekilde bağlayınız (Resim 1.5). 	<div data-bbox="857 410 1179 652" data-label="Image"> </div> <p style="text-align: center;">Resim 1.5</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Boncuğu bağlarken deriyi kırıştırmayınız. ➤ Boncuk ve ipleri göstermeyiniz. ➤ Deri arasında boşluk bırakmayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Üzümlere salkım şekli veriniz (Resim 1.6 ve Resim 1.7). 	<div data-bbox="882 928 1154 1135" data-label="Image"> </div> <p style="text-align: center;">Resim 1.6</p> <div data-bbox="887 1226 1145 1425" data-label="Image"> </div> <p style="text-align: center;">Resim 1.7</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Salkımları farklı büyüklükte bağlayınız. ➤ Salkımları kenarlarından keserek çıkarınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bağlanan üzümleri uygun ortamda kurutunuz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Üzümlerin üzerine ağırlık koyarak şeklini bozmadan kurutunuz.

UYGULAMA FAALİYETİ-2

Aşağıdaki davul derisi yaprak kesim çalışmasını yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Havadar, temiz ve aydınlık bir atölye ortamı hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atölye önlüğünüzü giyiniz. ➤ Masalarınızın üzerine muşamba örtü seriniz. ➤ Çalışma için gerekli araç ve gereçlerinizi hazırlayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hazır kalıbı parşömen kâğıdına çiziniz (Şekil 1.3).	<div style="text-align: center;"></div> <p style="text-align: center;">Şekil 1.3</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kopyalamayı net yapınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çizdiğiniz parşömen kâğıdını kartona yapıştırınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapıştırıcıyı eşit miktarda sürünüz. ➤ Yapıştırıcının kurumasını bekleyiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çizginin üzerinden nakış makası ile kesiniz (Şekil 1.4 ve Resim 1.8).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapraktaki hatların ayrıntısına dikkat ediniz. ➤ İnce ayrıntılara makasla girip oyarak çıkınız. ➤ Sabırlı ve titiz çalışınız. ➤ Kalıbı kontrol ediniz, hatalı ise yeniden çalışınız.

	<div data-bbox="789 339 1175 683" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="931 712 1035 741">Şekil 1.4</p> <div data-bbox="878 774 1089 1023" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="926 1056 1044 1085">Resim 1.8</p>
<p data-bbox="204 1168 596 1234">➤ Amacınıza uygun davul derisi seçiniz.</p>	<ul data-bbox="688 1135 1193 1268" style="list-style-type: none"> ➤ Derinin temiz olmasına dikkat ediniz. ➤ İnce deri seçiniz. ➤ Açık renkli deri seçimine dikkat ediniz.
<p data-bbox="204 1342 569 1371">➤ Davul derisini temizleyiniz.</p>	<ul data-bbox="688 1301 1175 1417" style="list-style-type: none"> ➤ Derinin tersini zımpara veya bıçak ile kazıyınız. ➤ Deriyi yıpratmamaya dikkat ediniz.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaprakları kesiniz. ➤ Çizgilerin üzerinden kesiniz (Resim 1.9).	 <p style="text-align: center;">Resim 1.9</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Düz uçlu nakış makası kullanınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalem izlerini siliniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Silme işlemini silgi ile yapınız. ➤ Deriyi yıpratmayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorular; doğru ve yanlış olarak hazırlanmıştır. Verilen ifadeye göre parantez içine doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. ( ) Davul derisi kuru iken şekil verilemez, tabaka hâlinde serttir.
2. ( ) Davul derisinin tamamı ıslatılıp, ihtiyaç fazlası kısmı tekrar kurutulduğu zaman bağlama tekniği dışındaki diğer tekniklerde de kullanılır.
3. ( ) Derinin ince ya da kalınlığına göre yumuşama süresi değişir.
4. ( ) Derinin yumuşama süresi yaklaşık 30 veya 50 dakikadır.
5. ( ) Yeşil yaprak hazırlamak için deri seçimi önemlidir. Deri ince, temiz ve açık renk olmalıdır.
6. ( ) Kalem izinin üzerinden nakış makası ile ince ayrıntılara girerek yapraklar kesilir.
7. ( ) Islatılmış deri, plastik boncuk, krem rengi naylon ip veya dantel ipi, makas vb. malzemeler kullanılarak davul derisinden üzüm çalışılır.
8. ( ) Üzümlerin üzerine pamuk koyarak kurutmaya bırakılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda üzüm yapraklarını kesip boyayarak dallayacaksınız, boya hazırlayıp üzümleri boyayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Tabiattaki üzüm yapraklarını araştırıp, yaprak şekillerini inceleyiniz.
- Yaprak renklerini araştırınız.
- Kuru üzüm dalları toplayınız.
- Topladığınız dal ve yaprakları sınıfta arkadaşlarınızla inceleyiniz.

2. BOYA HAZIRLAMA

Yeşil yaprak boyamak için anilinli çiçek boya ları kullanılır. Yeşil yaprak boyamada kullanılan çiçek boya numaraları şunlardır:

- 0.04 Yaprak yeşili
- 0.05 Zeytin yeşili
- 0.17 Narçiçeği kırmızısı
- 0.16 Kanarya sarısı

Çiçek boya ları üzerindeki kullanım talimatına göre su ve ispirto kullanılarak hazırlanır. İstenilen rengi elde etmek için boyalar birbirine karıştırılarak hazırlanır. Örnek parça üzerinde renk kontrolü yapılır. Boyama işlemine geçilir (Resim 2.1).

Resim 2.1

2.1. Yaprakları Boyama

Yeşil yapraklara önce ıslatma banyosu yapılır ve lekeleme tekniği ile boyanır. Suya batırılan yapraklar bekletilmeden fayans üzerine alınır. Boya, fırça yardımı ile yaprak üzerine istenilen noktalara damlatılır. Parmak yardımı ile boya deriye yedirilir. Kırmızı ve sarı boya da istenilen şekilde yaprağın uçlarına veya diplerine damlatılarak yedirilir. Hazırlanan her yaprak aynı şekilde boyanmaz. Bazı yapraklar sadece yeşil olarak bırakılır. Boya fazlası pamuk yardımı ile alınır. Boyanmış yaprakları kurutma kâğıdı üzerine alınır, kurumaya bırakılır (Resim 2.2 ve Resim 2.3).

Resim 2.2

Resim 2.3

2.2. Üzümleri Boyama

Üzümleri boyamak için 19 veya 20 numaralı kumaş boyası kullanılır. Kumaş boyası şişeye boşaltılır. Üzerine sıcak su ilave ederek boya eritilir. Boya içerisinde pütürler varsa benmari tekniği kullanılarak erimesi sağlanır. Boya istediğiniz kalitede değilse pamuk üzerine dökülerek süzülür, kullanıma hazır hâle getirilir.

2.2.1. Üzümleri Boyarken İzlenecek İşlem Basamakları

- Çalışma masasını hazırlayınız.
- Küvete su doldurunuz ve masaya koyunuz.
- Hazırladığınız boyayı kâseye boşaltınız.
- Kalın sulu boya fırçasını ve pamuğu yanınıza alınız.
- Bağlanmış üzümü suya batırıp çıkarınız.
- Fırça ile az miktarda boya vererek üzüme ışık verecek şekilde renklendiriniz.
- Derinin özelliğini bozmadan sadece üzümün bir bölümünde renklendirme yapınız.
- Boyadığınız üzümleri kurumaya bırakınız.

2.3. Yeşil Yaprakları Cendere Yapma

Yapma çiçekçilikte yeşil yaprak çalışılırken tabiattaki görünümleri ile aynı olması için cendere yapılarak yeşil yaprak hazırlanır.

2.3.1. Cendere Yaparken Uygulanacak İşlem Basamakları

- Yaprğa uygun cendere kalıbını seçiniz.
- Derinin ön yüzü içe gelecek şekilde ortadan katlayınız.
- Cendere kalıbının alt kısmını ısıtınız.
- Kalıbın ısısına dikkat ediniz.
- Yaprğın düz yüzü kalıbın içine gelecek şekilde üstten aşağıya doğru yerleştiriniz.
- Kalıbın üst parçasını kapatınız.
- Cendere aleti ile sıkıştırınız.
- Damarları oluşmuş yaprağı çıkartınız.
- Soğuyan kalıbı tekrar ısıtınız.
- İşlemleri yapraklar bitene kadar tekrar ediniz (Resim 2.4).

Resim 2.4

2.4. Yaprakların Dallanması

Yapma çiçek yapımında yapılan çiçek ve yaprakların birleştirilmesi için dallama işlemi yapılır.

2.4.1. Yaprak Dallamada İşlem Basamakları

- Anten telini yakınız.

- Teli 10 cm uzunluğunda kesiniz.
- Krepon kâğıdını 4 mm'den kesiniz.
- Telinizi krepon kâğıdı ile sararak temizleyiniz.
- Tele yaprak boyunun 2/3'ü kaplayacak şekilde yapıştırıcı sürünüz.
- Teli, yaprak boyunun 2/3'ü kaplayacak şekilde yaprağın arkasına yapıştırınız.
- Yaprığın alt ucundan başlayarak tekrar krepon kâğıdı ile sararak temizleyiniz (Resim 2.5).

Resim 2.5

UYGULAMA FAALİYETİ-1

Aşağıdaki davul derisi yaprak ve üzümleri boyayınız.

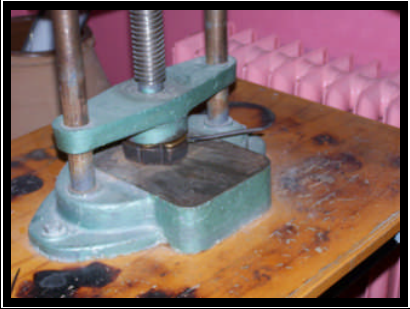

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Havadar, temiz ve aydınlık bir atölye ortamı hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atölye önlüğünüzü giyiniz. ➤ Masanızın üzerine muşamba örtü seriniz. ➤ Çalışma için gerekli araç ve gereçlerinizi hazırlayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Boyayı özelliklerine göre açınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 0.04, 0.05, 0.16 ve 0.17 nu'lu boyayı sıcak su ile açınız. ➤ Boyaları ayrı şişelerde ve az su ile açınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İstenilen tondaki yeşil boyayı hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 0.04 ve 0.05 nu'lu boyaları ayrı ayrı kontrol ediniz. ➤ 0.04 nu'lu boya içerisine 0.05 nu'lu boyadan az miktarda koyunuz. ➤ Rengi kontrol ederek gerekiyorsa içine bir veya iki damla da kırmızı ekleyiniz. ➤ Tüm boyaları ayrı ayrı ayrı kâselere koyunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapraklara ıslatma banyosu yapınız (Resim 2.6).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bir kâse içerisine soğuk su koyunuz. ➤ Yaprığı pens ile suya batırınız. ➤ Deri yaprağı su içinde bekletmeden alınız. ➤ Fayans üzerine alınız. ➤ Temiz ve düzenli çalışınız.

	 <p style="text-align: center;">Resim 2.6</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Deri yaprakları boyayınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lekeleme tekniği ile boyayınız. ➤ Kırmızı ve sarı renkleri az kullanınız. ➤ Boya geçişlerinde kaynaştırmayı iyi yapınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Parmak uçlarınızla boyayı deriye yediriniz. ➤ Gerekiyorsa su ile yaprağı tekrar ıslatınız (Resim 2.7). 	 <p style="text-align: center;">Resim 2.7</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Boyadığınız yaprakları kurutma kâğıdı üzerine alarak kurutunuz (Resim 2.8). 	 <p style="text-align: center;">Resim 2.8</p>

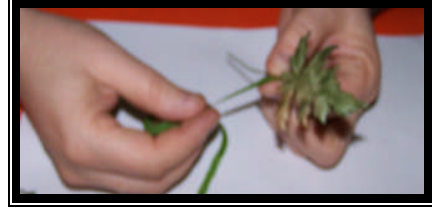
<p>➤ Üzüm boyamak için boya hazırlayınız.</p>	<p>➤ Boyayı usulüne göre hazırlayınız.</p>
<p>➤ Üzümleri boyayınız.</p> <p>➤ Küvete soğuk su koyunuz.</p> <p>➤ Üzümü su içerisine batırıp çıkarınız.</p> <p>➤ Boyama yaparken, 2 ton ya da 3 ton boya hazırlayınız (Resim 2.9).</p>	 <p>Resim 2.9</p> <p>➤ Üzümü açık ve koyu tonlarda boyayınız.</p> <p>➤ Derinin renk özelliğini bozmadan boyayınız.</p>
<p>➤ Üzümleri kurumaya bırakınız (Resim 2.10).</p>	 <p>Resim 2.10</p>

UYGULAMA FAALİYETİ-2

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Havadar, temiz ve aydınlık bir atölye ortamı hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışma ortamını hazırlayınız. ➤ İş önlüğü giyiniz. ➤ Yapacağınız işi ve kullanacağınız malzemeyi göz önünde bulundurunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaprğa uygun cendere kalıbını seçiniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaprak boyuna ve damar şekline uygun kalıp seçiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaprakları katlayınız. ➤ Yaprakları, düz yüzü içe gelecek şekilde katlayınız (Resim 2.11).	 <p>Resim 2.11</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaprakları damar boyuna doğru katlayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalıbın alt kısmını ısıtınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalıbın ısısını kontrol ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaprakları kalıba yerleştiriniz. ➤ Kalıbın üst parçasını kapatınız (Resim 2.12).	 <p>Resim 2.12</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaprakları kalıbın üst kısmından başlayarak yerleştiriniz. ➤ Yaprakların orta çizgisini kaydırmamaya özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalıbı cendere aletinde sıkıştırınız (Resim 2.13). 	 <p style="text-align: center;">Resim 2.13</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Güvenlik tedbirleri alınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dallama için araç, gereçlerinizi ve çalışma ortamını hazırlayınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araç ve gereçlerinizi eksiksiz olarak hazırlayınız. ➤ Çalışma ortamınızın aydınlık olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Anten telini yakınız. ➤ Yaktığınız teli soğuk suya batırınız (Resim 2.14). 	 <p style="text-align: center;">Resim 2.14</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Teli ateşte fazla yakmayınız. ➤ İş güvenliği tedbirlerini alınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Teli kesiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tel boyunu 10 cm'den kesiniz. ➤ Kesme işleminde tel makası kullanınız.

- Krepon kâğıdı ile teli sarınız.
- Krepon kâğıdını 4 mm'den kesiniz.
- Teli 3 veya 4 kat sarınız.
- Teli yukarıdan aşağıya doğru sarınız.
- Krepon kâğıdını üst üste getirmemeye dikkat ediniz (Resim 2.15).

Resim 2.15

- Telin bitiminde yapıştırmayı unutmayınız.

- Sardığınız teli yaprağın arkasına yapıştırınız.
- Yaprığı alt ucundan (dip) krepon kâğıdı ile tekrar sararak temizleyiniz (Resim 2.16).

Resim 2.16

- Yapıştırıcıyı tele yaprağın 2/3'üne gelecek şekilde sürünüz.
- Yapıştırıcı kurumadan teli yaprağın arkasına yapıştırınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorular; doğru ve yanlış olarak hazırlanmıştır. Verilen ifadeye göre parantez içine doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. ( ) Yeşil yaprak boyamak için bitkisel çiçek boyaarı kullanılır.
2. ( ) 005 Yaprak yeşili 007 Zeytin yeşili boyalardır.
3. ( ) Çiçek boyaarı, üzerindeki kullanım talimatına göre su ve ispiroto kullanılarak hazırlanır.
4. ( ) Yeşil yapraklara önce ıslatma banyosu yapılır ve lekeleme tekniğı ile boyanır.
5. ( ) Üzümleri boyamak için 29 veya 22 numaralı kumaş boyası kullanılır.
6. ( ) Yapma çiçekçilikte yeşil yaprak çalışılırken tabiattaki görünümleri ile aynı olması için cendere yapılarak yeşil yaprak hazırlanır.
7. ( ) Yapma çiçek yapımında yapılan çiçek ve yaprakların birleştirilmesi için dallama işlemi yapılır.
8. ( ) Üzüm koyu tonlarda boyanır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, uygun araç ve gereçlerle panonun alt zeminini hazırlayıp hazırlamış olduğunuz üzümleri tanzim edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Pano modelleri araştırınız (dekorasyon dergileri, hobi ve dekorasyon mağazaları vb.).
- Deri ile birleşmeye uygun malzeme araştırınız.
- Araştırdığınız model ve malzemelerden faydalanarak pano tasarımı yapınız.
- Sınıf ortamında yaptığınız tasarımları arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

3. PANONUN ALT ZEMİNİNİ HAZIRLAMA

Pano zemini hazırlamada çuval ve kaplama tahtası kullanılarak alt zemin hazırlanır.

3.1. Kullanılan Araç ve Gereçler

- Sert mukavva karton
- Çuval, hasır, düz dokumalar, bitkisel rafya vb.
- Kaplama tahtası
- Kendir, İngiliz sicimi, jüt, sıırım vb.
- İnce sünger veya elyaf
- Ağaç tutkalı
- Silikon
- Silikon tabancası
- Yapıştırıcı
- Vernik
- Makas, maket bıçağı

UYGULAMA FAALİYETİ

Bu modülde pano zemini hazırlamada çuval ve kaplama tahtası kullanılacaktır. Yapacağınız çalışmalarda tasarımlara uygun farklı malzemeler kullanarak değişik uygulamalar yapabilirsiniz.

- **Çuval:** Keten ipinden seyrek dokunuşlu kaba kumaştır.
- **Kaplama tahtası:** Mobilya sektöründe dış yüzey kaplamada kullanılan inceltilmiş ağaç plakadır.

Aşağıdaki davul derisi yaprakların alt zemin ve tanzimini yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araç gereç ve çalışma ortamınızı hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İş önlüğü giyiniz. ➤ Çalışma ortamını hazırlayınız. ➤ Mukavva karton, ince sünger, maket bıçağı, sırim, ağaç tutkalı, yapıştırıcı, göz boncuğu, çuval ve kaplama tahtasını hazırlayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mukavva kartonunu 35x35 cm ölçülerinde kesiniz (Resim 3.1).	 <p>Resim 3.1</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kesim işleminde maket bıçağı kullanınız. ➤ Maket bıçağını kullanırken cetvel kullanınız. ➤ İş güvenliği için tedbir alınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mukavva kartonu sünger ile kaplayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Süngeri az miktarda yapıştırıcı ile kenarlarından mukavvaya tutturunuz. ➤ Malzemeyi ekonomik kullanınız.

<p>➤ Üzerini çuval ile kaplayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çuvalı mukavva karton kenarlarından 3 cm taşacak şekilde fazla kesiniz. ➤ Çuvalı mukavvaya gererek yapıştırınız. ➤ Yapıştırıcıyı sadece mukavvanın arka yüzüne gelen kısmına sürünüz. ➤ Köşelerde yığılan fazlalıkları kesiniz. ➤ Üzerine ağırlık koyarak kurutunuz.
<p>➤ Kaplama tahtası üzerini 1cm'den çiziniz (Resim 3.2).</p>	 <p style="text-align: center;">Resim 3.2</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekonomik olunuz. ➤ Kurşun kalem ile bastırmadan çok hafif çiziniz.
<p>➤ Kaplama tahtasını kesiniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kaplama tahtasını kesim sırasında kırılmasını önlemek için ıslatınız. ➤ Çizgilerin üzerinden kesiniz. ➤ Kesim sırasında makas izi bırakmamaya özen gösteriniz. ➤ Muntazam kesim yapmanın yaptığınız işin kalitesini artıracaklarını unutmayınız.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kaplama tahtasını dokuyunuz. ➤ Kestiğiniz kaplama tahtalarını bir alt bir üst tekniğinde dokuyunuz. ➤ Dokuma bitiminde dışarıda kalan uçları yapıştırınız ➤ (Resim 3.3). 	<div style="text-align: center;"> <p>Resim 3.3</p> </div> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kaplama dokumaya hazırladığınız çuval kaplı zemin üzerine sepet şeklinde yerleştiriniz. ➤ Kaplama dokumayı sepet şeklinde kesiniz. ➤ Kestiğiniz uçları çıkmaması için yapıştırınız. ➤ Kaplamayı çuval kaplı zemine sepet görüntüsü vererek yapıştırınız (Resim 3.4). 	<div style="text-align: center;"> <p>Resim 3.4</p> </div> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kaplama içine kâğıt sıkıştırarak sepet bombeliği yapabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kenarlarına ağırlık koyarak kurutunuz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ağırlığı kenarlara koyunuz. ➤ Sabırlı ve dikkatli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Panonun alt ve üstüne tahta çubuklarını yerleştiriniz. Tahta çubukların boyunu pano boyundan 1cm uzun tutunuz. ➤ Panonun üst ve alt kenarlarına ikişer cm aralıklarla çarklı zimba veya biz yardımı ile delik açınız. ➤ Asma halkasını yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oklava, boncuklu çubuk, üzüm dalları kullanabilirsiniz. ➤ Tahta kalınlığını isteğe göre ayarlayabilirsiniz. ➤ Delikler ile tahta çubukları sırim veya seçtiğiniz her hangi bir ip türü ile sararak tutturunuz.

- Yaprakları hazırlayınız (Resim 3.5).

Resim 3.5

- İnce üzüm dalları seçiniz.
- Kısa dallar üzerine yaprakları ikiye ve üçerli gruplayınız.
- Estetik görüntüye dikkat ediniz.

- Üzümleri tanzim ediniz.
- Üzümleri ve yaprakları estetik görüntü ve tanzim şekillerine uygun olarak yerleştiriniz.
- Yapıştırıcı olarak silikon ve silikon tabancası kullanınız.
- Sprey vernik ile parlatınız (Resim 3.6).

Resim 3.6

- Üzerlerine ağırlık koyarak kurutunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Atölyeyi ve çalışma masanızı hazırladınız mı?		
2. Araç gereçlerinizi hazırladınız mı?		
3. Yaprak için boyalarınızı hazırladınız mı?		
4. Yapraklarınıza ıslatma banyosu yaptınız mı?		
5. Lekeleme tekniği ile yapraklarınızı boyadınız mı?		
6. Uygun ortamda kuruttunuz mu?		
7. Üzüm için kahverengi boya hazırladınız mı?		
8. Üzümleri tonlama yaparak boyadınız mı?		
9. Üzümleri uygun ortamda kuruttunuz mu?		
10. İşlemleri sırasıyla kontrol ettiniz mi?		
11. Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
12. Yaprğa uygun cendere kalıbı seçtiniz mi?		
13. Yapraklarınızı katladınız mı?		
14. Kalıbı doğru şekilde ısıttınız mı?		
15. Yaprğın orta hattını kaydırmadan kalıba yerleştirdiniz mi?		
16. Kalıbı cenderede sıkıştırdınız mı?		
17. İş güvenliği tedbirlerini aldınız mı?		
18. Teli yaktınız mı?		
19. Krepon kâğıdını düzgün kestiniz mi?		
20. Yaprak büyüklüğüne göre tel boyunu ayarladınız mı?		
21. Teli tekniğe uygun sarıp yapıştırdınız mı?		
22. Mukavva kartonu ölçülere uygun kestiniz mi?		
23. Üzerini kapladınız mı?		
24. Kaplama tahtalarını kesip hazırladınız mı?		
25. Sepet şeklini verdiniz mi?		
26. Yeşil yaprakları grupladınız mı?		
27. Üzümleri ve yaprakları tanzim ettiniz mi?		
28. Eksiklerinizi tamamladınız mı?		
29. Vernik ile parlattınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden eğiriniz. Kendinizi yeterli görmüyörsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın amamı “evet” ise modül değerlendirmeye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorular; doğru ve yanlış olarak hazırlanmıştır. Verilen ifadeye göre parantez içine doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. ( ) Hayvan vücudunu tüy, kıl ve pulla kaplayan örtüye deri denir.
2. ( ) Davul derisinin arkasındaki yağ ve kıllar zımpara veya bıçak ile kazınarak temizlenir.
3. ( ) Davul derisine kuru iken şekil verilebilir.
4. ( ) Davul derisini yumuşatmak için suya batırırız.
5. ( ) Deri yaklaşık 10 veya 20 dakika içerisinde yumuşar.
6. ( ) Üzüm bağlamak için kalın deri kullanılır.
7. ( ) Üzüm bağlamaya ekonomik olması için derinin ortasından başlarız.
8. ( ) Üzüm bağlamak için şeffaf boncuk kullanılır.
9. ( ) Yaprak kalıbını çıkarmaya gerek yoktur.
10. ( ) Yaprak kalıbı derinin tersine çizilerek yaprak yapılır.
11. ( ) İslatılmış kurumuş deriden yeşil yaprak yapılabilir.
12. ( ) Yaprak boyasını soğuk su ile hazırlayabiliriz.
13. ( ) Açılan boyalar birbirleri ile karıştırılarak ton hazırlanabilir.
14. ( ) Lekeleme boyamada ıslatma banyosu yapılmaz.
15. ( ) Anten teli kullanılmadan önce yakılarak karartılır.
16. ( ) Krepon kâğıdı yukarıdan aşağı doğru üst üste gelmeyecek şekilde sarılır.
17. ( ) Tel yaprak arkasına yaprağın 2/3'ünü kaplayacak şekilde yapıştırılır.
18. ( ) Cendere yapılırken kalıpların alt ve üstü birlikte ısıtılır.
19. ( ) Cendere kalıbına yaprak yerleştirilirken kalıbın altından itibaren yerleştirilir.
20. ( ) Kaplama tahtasını kesmeden önce ıslatırız.
21. ( ) Üzüm yaprakları ikişerli ve üçerli guruplar hâlinde birleştirilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarınızla karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	Y
5	D
6	D
7	D
8	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	Y
3	D
4	D
5	Y
6	D
7	D
8	Y

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	Y
4	D
5	D
6	Y
7	Y
8	D
9	Y
10	D
11	Y
12	Y
13	D
14	Y
15	D
16	D
17	D
18	Y
19	Y
20	D
21	D

KAYNAKÇA

- GÜZEL Yıldız, Tokat Kız Meslek Lisesi.
- YEĞNİDEMİR Şerife, Tokat Kız Meslek Lisesi.
- www.tarim.gov.tr
- www.msxlabs.org